

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, BRNO, KOŠINOVA 22, PŘÍSPĚVKOVÁ
ORGANIZACE

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
PRO PŘÍPRAVNOU TŘÍDU ZÁKLADNÍ ŠKOLY**

ŠVP pro přípravnou třídu je přílohou ŠVP „Škola pro život“

Brno, 1. 9. 2019

Obsah

Obsah.....	2
1 Identifikační údaje	4
2 Charakteristika přípravné třídy	5
3 Charakteristika vzdělávacího programu.....	6
4 Podmínky vzdělávání	7
4.1 Materiální podmínky	7
4.2 Životospráva	7
4.3 Psychosociální podmínky	7
4.4 Časová a programová organizace vzdělávání.....	8
4.4.1 Denní program.....	8
4.5 Řízení přípravné třídy	9
4.6 Personální zajištění	9
4.7 Spolupráce s rodiči	9
4.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
4.8.1 Vzdělávání dětí nadaných	10
4.9 Organizace vzdělávání.....	10
4.10 Kritéria přijímání dětí a jejich zařazování do přípravné třídy	11
4.11 Pojetí a cíle vzdělávání v přípravné třídě	11
4.12 Klíčové kompetence	12
4.12.1 Kompetence k učení	12
4.12.2 Kompetence k řešení problémů.....	12
4.12.3 Kompetence komunikativní	12
4.12.4 Kompetence sociální a personální.....	13
4.12.5 Kompetence činnostní a občanské	13
5 Vzdělávací obsah	15
5.1 Vzdělávací oblasti.....	15
5.1.1 Dítě a jeho tělo	15
5.1.2 Dítě a jeho psychika	17
5.1.3 Dítě a ten druhý	21
5.1.4 Dítě a společnost	22
5.1.5 Dítě a svět.....	23
5.2 Metody a formy práce.....	24

5.3	Evaluace.....	24
Příloha č. 1.....		26
Příloha č.2.....		32

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Škola pro život - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Školní vzdělávací program Škola pro život byl zpracován podle RVP ZV (verze platná od 1. 9. 2015)

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola, Brno, Košinova 22, příspěvková organizace
Adresa školy: Košinova 22, 612 00 Brno

Ředitelka školy: Mgr. Jana Loubová
Zástupkyně školy: Mgr. Romana Jahůdková

Kontakty:

Telefon: +420 549 211 136
web: www.zskosinova.cz
e-mail: zs.kosinova@email.cz

IČO: 62 157 108
IZO: 062 157 108
REDIZO: 600 108 171

Zřizovatel školy:

Statutární město Brno, MČ Brno – Královo Pole
Palackého tř. 59, 612 93 Brno

Kontakty:

Telefon: +420 541 588 111
web: www.brno.cz/kralovo_pole
e-mail: podatelna@krpole.brno.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Marcel Nováček

Platnost dokumentu od 1. 9. 2019
ŠVP byl projednán na pedagogické radě 31. 8. 2016 a Školskou radou 30. 8. 2019

Č. j.: 37/2007

.....
Mgr. Jana Loubová
ředitelka školy

razítko školy

2 Charakteristika přípravné třídy

Přípravná třída na Základní škole Brno, Košinova 22, příspěvková organizace, byla uvedena do provozu ve školním roce 2019/2020 a je umístěna v budově školy na ulici Košinova 22. Přípravná třída je určena dětem s odkladem školní docházky na základě vyšetření školského poradenského zařízení (ŠPZ), případně dětem v posledním roce předškolního vzdělávání rovněž na doporučení ŠPZ. Kapacita přípravné třídy je minimálně 10 dětí a maximálně 15 dětí. Docházka do přípravné třídy je bezplatná.

Třidu tvoří učebna. Je vybavena vhodným nábytkem, hračkami, didaktickými pomůckami, počítačovou technikou a videotechnikou. Ve třídě je zabezpečeno připojení na internet. Prostředí je podnětné, příjemné a nepůsobí na děti stresujícím dojmem.

Zřízení přípravné třídy si klade za cíl systematicky připravovat děti k úspěšnému zahájení povinné školní docházky, maximálně podporuje individuální rozvojové možnosti dětí. Individuální přístup ke každému dítěti umožňuje naplňovat specifické potřeby dětí k učení. Hravou a motivační formou děti postupně přivykají školnímu režimu, učí se soustředěně zvládat přiměřené úkoly.

V průběhu školního roku je záměrem školního vzdělávacího programu přípravné třídy, aby děti rozvíjely a osvojovaly si dovednosti a znalosti v oblastech sebeobsluhy, sociálních dovedností, pohybových dovedností, v oblasti komunikace, rozvoje řeči a myšlení, prostorových představ, výtvarné a pracovní dovednosti. Záměrem je také podporovat fyzickou i duševní pohodu a vést děti ke zdravým životním postojům.

Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují.

K dokumentaci se používá třídní kniha vedená elektronickou formou ve školním informačním systému, třídní výkaz pro I. stupeň ZŠ a osobní složka dítěte, která obsahuje veškerou dokumentaci.

U každého dítěte je veden záznamový arch, kde třídní učitelka zaznamenává pokroky a rozvoj dítěte v jednotlivých oblastech. Ve spolupráci se školní psycholožkou vede třídní učitelka diagnostiku dětí. V dokumentaci jsou také přiloženy zprávy z pedagogicko-psychologické poradny s individuálním doporučením.

Děti nedostávají vysvědčení, ale závěrečné slovní hodnocení.

3 Charakteristika vzdělávacího programu

Obsah vzdělávání vychází z RVP PV a je součástí ŠVP. Vzdělávání dětí je přizpůsobeno jejich fyziologickým, sociálním a emocionálním potřebám. Průběh vzdělávání a obsah učiva jsou rovněž řízeny dle závěrů a doporučení školských poradenských zařízení. Cílem vzdělávacího programu je rozvíjet u dětí samostatnost, schopnost spolupráce, jazykové a rozumové schopnosti, pohybové dovednosti, fantazii, sebedůvěru a podporovat osvojování základů hodnot naší společnosti. Cílem přípravné třídy je vytvářet příjemné a podnětné prostředí pro rozvíjení všech individuálních potřeb dětí, podporovat zvědavost dětí a podněcovat jejich zájem o nové poznatky, potažmo o učení.

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Materiální podmínky

Třída se nachází v přízemí budovy ZŠ, a to v její v zadní části s výhledem na školní sportoviště a zahradu. Kmenová třída je vybavena skříněmi a policemi pro uložení didaktických pomůcek, hraček, výtvarných potřeb a knih, z nichž podstatná část je umístěna tak, aby si je děti mohly samostatně brát a orientovaly se v jejich uložení, dále lavicemi, tabulí, dataprojektorem a nástěnkami. Pro herní a pohybové aktivity je využíván přilehlý prostor školní družiny včetně jejího vybavení. Prostor pro odpočinek je vybaven kobercem a textilními dětskými stany. V blízkosti třídy se nachází sociální zařízení.

Uzamykatelná šatna leží v přízemní části budovy, je společná pro žáky 1. třídy a přípravné třídy. V tomto prostoru se děti samostatně převlékají. Třída využívá také další prostory školy, jako například školní zahradu, tělocvičnu, sportoviště, hřiště BESIP. Pro pohybové aktivity rovněž využíváme nedaleký park s dětskými herními prvky. Děti si mohou v odpoledních hodinách vybírat volnočasové aktivity z nabídky školy.

4.2 Živospráva

Živospráva je v přípravné třídě důsledně dodržována a jsou brány ohledy na somatický, psychosociální i zdravotní vývoj dítěte. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku. Je nepřipustné násilně děti nutit do jídla.

V rámci stravování děti dochází na obědy do školní jídelny, která se nachází v suterénu budovy školy. Dopolední a odpolední svačiny mají děti zajištěny z domova. Pitný režim v době provozu přípravné třídy je zajištěn ve škole.

Je zajištěn pravidelný denní řád, který je zároveň natolik flexibilní, aby umožnil přizpůsobit organizaci činností aktuálním potřebám a situaci.

4.3 Psychosociální podmínky

V přípravné třídě se snažíme vytvořit takové prostředí, v němž se děti i dospělí cítí spokojeně a bezpečně. Vztahy mezi dětmi a dospělými stojí na vzájemné důvěře, toleranci, ohleduplnosti a zdvořilosti. Děti jsou vedeny k vzájemné spolupráci a pomoci.

Důležitým aspektem pro motivaci a správný rozvoj dětí je kladné hodnocení. Ve třídě pracujeme s odměnami za splněné úkoly, a to formou získávání razítek. Tento způsob hodnocení motivuje děti k aktivitě, zodpovědnosti a samostatnému rozhodování. Děti se učí vzájemné důvěře, empatii, spolupráci a odpovědnosti.

Všem dětem nabízíme možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situace. Učitel i asistent pedagoga (pokud je ve třídě přítomen) respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nesmějí být přetěžovány či stresovány spěchem, nepřiměřenými nároky. Řízené činnosti jsou prokládány relaxačními chvílkami, odpočinkem, hrou apod.

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, ve kterém jsou

zpravidla rády.

Děti jsou vedeny k přímé komunikaci s pedagogem, jeho přístup k dětem je podporující a vstřícný. Vzdělávací nabídka odpovídá úrovni předškolního dítěte, pedagog počítá s aktivní spoluúčastí dětí na činnostech, vede děti k samostatnému rozhodování. Učitel podporuje děti v samostatné práci, oceňuje dílčí postupy i konkrétní výkony. Přiměřeně věku dětí, avšak důsledně, se snaží dospělí vést děti k povinnostem, k dodržování stanovených pravidel a k odpovědnosti za své chování. Učitel i asistent cíleně podporují a budují dobré vztahy mezi dětmi ve třídě.

4.4 Časová a programová organizace vzdělávání

Provoz přípravné třídy je od 7.40 do 12.00 hodin. Děti mohou docházet do ranní družiny, která je otevřena od 6.30 hodin. Školní družina poté navazuje na konec výuky a je v provozu do 16.00 hodin.

4.4.1 Denní program

Čas (hodin)	Obsah
7.40 – 8.00	Příchod do školy, příprava věcí
8.00 - 8.45	1. integrovaný blok - skupinová či individuální práce s dětmi,
8.45 – 8.55	Relaxační přestávka
8.55 – 9.40	Individuální práce s dětmi, hry, aktivity podle program
9.40 - 10. 00	hygiena, svačina
10.00 – 10.45	2. integrovaný blok - skupinová či individuální práce s dětmi, četba,
10.45 – 10.55	Přestávka, převlékání a příprava na pobyt venku a pohybové aktivity
10.55 – 12.00	3. integrovaný blok - pobyt venku (v případě příznivého počasí), cvičení, pohybové hry
12.00	sebeobsluha, hygiena, oběd, odchod domů nebo do školní družiny

Časový rozvrh dne je pouze orientační. Jednotlivé činnosti mohou být pozměněny vzhledem k pracovnímu tempu, uspokojení a zájmu dětí. Přestávky jsou zařazeny dle potřeb dětí a charakteru činností.

Mimo tento běžný program navštěvuje přípravná třída i další vzdělávací akce organizované školou, a to zejména kulturní a společenské akce (divadlo, vystoupení, návštěvy KJM a další), sportovní akce (výlety do přírody) a další vzdělávací akce (environmentální, bezpečnostní aj.). Tyto akce škola nehradí.

Denní řád v přípravné třídě je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí. Poměr spontánních a řízených činností je během dne vyvážený, včetně aktivit, které škola organizuje nad rámce běžného programu. Naši snahou je nenásilná příprava dítěte na přechod do prvního ročníku základní školy a na změny, které jej po vstupu do první třídy čekají.

4.5 Řízení přípravné třídy

Přípravná třída je součástí Základní školy, Brno, Košinova 22, příspěvková organizace. Její řízení, metodický dohled i kontrolní a hospitační činnost je plně v kompetenci ředitele školy.

4.6 Personální zajištění

Chod přípravné třídy zajišťují třídní učitel a v případě potřeby asistent pedagoga. Tito pedagogičtí pracovníci mají potřebnou kvalifikaci a stále se dále sebevzdělávají.

Učitel iniciuje, motivuje a provází dítě v jeho činnostech, tuto činnost přímo nebo nepřímo řídí. Přiměřeně pak oceňuje žádoucí projevy.

Pedagogičtí pracovníci jednají a chovají se v souladu se společenskými pravidly, komunikují s dětmi, rodiči i ostatními pracovníky tak, aby navázali otevřené kooperující vztahy, a zároveň ctí soukromí rodiny a důvěrnost informací.

Pedagogové přípravné třídy úzce spolupracují se školním psychologem, který zajišťuje skupinovou psychologickou podporu ve třídě a realizuje podle nabídky výukové programy zaměřené na prevenci proti sociálně-patologickým jevům. Školní psycholog může rovněž dětem poskytovat individuální podporu na žádost a se souhlasem zákonných zástupců.

Učitel přípravné třídy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální)
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich individuální rozvoj
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují.

4.7 Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou průběžně informováni o dění a aktivitách ve třídě, a to především prostřednictvím školního informačního systému a na webových stránkách základní školy. K prezentaci práce žáků přípravné třídy slouží nástěnka ve vestibulu školy. V pravidelných intervalech, 5krát ročně, jsou uspořádány třídní schůzky. Rodiče se také mohou zúčastnit individuálních konzultací, na nichž jsou informováni o pokrocích a úspěších dítěte. V rámci

konzultace mohou nahlédnout do portfolia, a prohlédnout si tak práce dítěte. Ve vztazích mezi školou a rodiči navozujeme oboustrannou důvěru a otevřenost.

4.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění, k užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje základní škola.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem.

Úzce spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, zvláště pak s těmi, na jejichž návrh bylo dítě ke vzdělávání v přípravné třídě přijato, dále s dětskými a odbornými lékaři.

4.8.1 Vzdělávání dětí nadaných

Zjišťování mimořádného nadání u dítěte provádí školské poradenské zařízení a dále navrhuje opatření pro jeho vzdělávání. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

Naše škola uplatňuje podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Jelikož děti předškolního věku procházejí různým obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, není vždy jednoduché rozlišit, zda jde o nadání dítěte, či o akcelerovaný vývoj v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno.

4.9 Organizace vzdělávání

Poskytování předškolního vzdělávání je podle zákona veřejnou službou. Přípravnou třídu lze zřídit, pokud se v ní bude vzdělávat nejméně 10 dětí. Přípravné třídy se naplňují do maximálního počtu 15 dětí.

O zařazování žáků do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení (speciálně pedagogické centrum, pedagogicko – psychologická poradna).

Cílem přípravné třídy je systematicky děti připravovat k bezproblémovému zařazení do vzdělávacího procesu, adaptovat se na školní prostředí a předcházet tak případným neúspěšným začátkům v 1. ročníku základní školy. Děti jsou v přípravné třídě hodnoceny průběžně (dětská razítka místo známkování), výstupním hodnocením a pochvalným listem.

4.10 Kritéria přijímání dětí a jejich zařazování do přípravné třídy

Do přípravné třídy jsou zařazovány děti, kterým byl udělen odklad školní docházky, výjimečně děti pětileté, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Do třídy děti přicházejí na doporučení speciálně pedagogického centra, případně pedagogicko – psychologické poradny, se souhlasem rodičů a ředitele školy.

Doporučení pro vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení může vydat i mateřská škola, kterou dítě navštěvuje.

Přijímací řízení podléhá správnímu řádu a řídí se metodickými pokyny a směrnicemi při přijímání žáků do základních škol – přípravných tříd. O zařazení dítěte do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitelka školy. V případě zájmu převyšujícího kapacitu přípravné třídy rozhodují o přijetí tato kritéria:

- odklad povinné školní docházky – vstupní zpráva ze ŠPZ - přednost před pětiletými dětmi
- ☐ trvalý pobyt dítěte ve spádové oblasti školy.

4.11 Pojetí a cíle vzdělávání v přípravné třídě

Úkolem vzdělávání v přípravné třídě je v souladu s úkoly předškolního vzdělávání doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a zajistit dětem obohacení denního programu formou nabídky dostatečných, mnohostranných a přiměřených podnětů k jejich aktivnímu rozvoji a učení. V přípravné třídě jsou využívány odpovídající metody a formy práce, důraz je kladen na prožitkové a kooperativní učení hrou a učení činností. Zařazovány jsou jak aktivity řízené, tak aktivity výběrové či spontánní, vycházející z vlastního zájmu a volby dítěte. Realizované aktivity jsou vzájemně provázané a vyvážené, probíhají formou integrovaných bloků. Vzdělávací nabídka odpovídá psychologickým a didaktickým specifikům předškolního vzdělávání s důrazem na získání odpovídající úrovně kompetencí dítěte, důležitým pro co možná bezproblémový vstup do základního vzdělávání.

Cílem vzdělávání v přípravné třídě je maximální rozvoj dítěte ve všech oblastech jeho osobnosti, prohlubování jeho poznání a učení. Dítě si během vzdělávání osvojuje nejen elementární vědomosti, dovednosti a návyky, ale i základy hodnot, na nichž je založena naše společnost, a to tak aby dosáhlo co možná nejvyšší míry osobní samostatnosti a bylo se schopno samostatně projevovat.

Činnostně zaměřené a prakticky využitelné výstupy tohoto vzdělávání jsou formulovány jako klíčové kompetence. Ty svou povahou a úrovní jsou rovněž určující pro další úspěšné vzdělávání.

4.12 Klíčové kompetence

Pro etapu předškolní přípravy jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

4.12.1 Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- získává elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, dějům a jevům, které kolem sebe vidí, raduje se z toho, co samo zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvíjí úsilí, soustředí se na činnost, pamatuje si, pracuje podle pokynů, dokončuje započatou práci
- učí se hodnotit vlastní výkony i výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

4.12.2 Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- všímá si dění a problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady); využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- známé situace řeší samostatně, u náročnějších situací dokáže požádat o pomoc a přijmout ji
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou
- rozpoznává problém, dokáže jej pochopit, učí se postupovat od jednoduššího ke složitějšímu
- problémům se nevyhýbá, naopak se snaží nalézt řešení, nebojí se chybovat.

4.12.3 Kompetence komunikativní

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- ovládá řeč, mluví ve větách, zvládá vyjádřit své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, dokáže vést dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- ovládá dovednosti, jež předcházejí čtení a psaní
- dovede využít komunikativní a informativní prostředky, se kterými se běžně setkává
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit.

4.12.4 Kompetence sociální a personální

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání zodpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná umí odmítnout
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování.

4.12.5 Kompetence činnostní a občanské

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i v učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- dbá na zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí, odhaduje rizika
- chápe, že se může o tom, co dělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.

- zajímá se o dění i prostředí, ve kterém žije, a uvědomuje si, že svým chováním ho může ovlivňovat, vnímá důsledky svého chování.

5 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah přípravné třídy je rozdělen do jednotlivých vzdělávacích oblastí kopírující vzdělávací oblasti RVP PV. Toto uspořádání zároveň umožňuje propojení vzdělávacích obsahů a vytvoření integrovaných bloků, ve kterých bude učivo, respektive vzdělávací nabídka, realizována. Rozpracování vzdělávací nabídky podle tematických celků se přizpůsobuje aktuálním potřebám a situacím. Vzdělávací nabídku dále rozpracovává třídní učitel do třídního vzdělávacího programu formou tematického plánu.

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou konkretizovány svými výstupy, které kopírují očekávané výstupy předškolního vzdělávání, a vzdělávací nabídkou (učivem). Časové rozložení učiva není pevně stanoveno, učivo jednotlivých oblastí se vzájemně prolíná a realizuje se v integrovaných blocích. Veškerá činnost je řízena s ohledem na zájmy, pracovní tempo, soustředěnost a individuální potřeby dětí.

Počet vyučovacích hodin se přípravná třída rámcově shoduje s prvním ročníkem, tedy 20 hodin, s organizačními úpravami. V rámci vybraných integrovaných bloků, projektové výuky a návštěv vzdělávacích programů může být výuka přípravné třídy a prvního ročníku společná.

5.1 Vzdělávací oblasti

5.1.1 Dítě a jeho tělo

Biologická oblast vzdělávání je zaměřena na stimulaci a podporu růstu a neurosvalového vývoje dítěte, na zlepšení jeho tělesné zdatnosti, podporuje rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, učí zvládat sebeobsluhu, vede ke zdravému životnímu stylu.

Učivo	Očekávané výstupy
	Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
Správné držení těla ve stoje, v sedě, při chůzi; Protahovací a uvolňovací cvičení	Zachovávat správné držení těla
Lokomoční pohybové činnosti – chůze, běh, skoky a poskoky, lezení, překážkové dráhy; Dynamický a aktivní pohyb po delší dobu v řízené a spontánní aktivitě; Nelokomoční pohybové činnosti – změny poloh, pohyb těla na místě, balanční cvičení, otáčení bez ztráty rovnováhy a orientace, házení a chytání míče; Užívání různého náradí a náčiní;	Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci

Bezpečný pohyb ve skupině dětí,	
Koordinovaný pohyb v různém přírodním terénu a za různých podmínek (např. v lese, na sněhu apod.)	Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
Provádění jednoduchých pohybů podle vzoru či pokynů, přizpůsobení pohybu, rozcvička	Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
Dechová cvičení, rytmická cvičení, rytmický pohyb, vokálně pohybové činnosti	Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	Jemná motorika, koordinace ruky a oka
Užívání dominantní ruky v činnostech; Správné držení tužky, linie a kresba; Napodobování základních geometrických obrazců a různých tvarů, číslic a písmen; Práce se stavebnicemi a drobným materiálem; Uzlování; Výtvarné činnosti a jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály, malba, stříhání, lepení; Užívání jednoduchých rytmických nástrojů, spontánní hra s dostupnými hračkami	Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku; Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
	Sebeobsluha
Péče o osobní hygienu, správné používání WC, mytí a utírání rukou, používání kapesníku; Oblékání, svlékání, obouvání; Samostatné stolování, užívání příboru, nalévání nápoje; Udržování pořádku na pracovním místě, úklid hraček a pomůcek, jednoduché úklidové práce	Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky; Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
	Zdraví, bezpečí
Pojmenovávání viditelných částí těla včetně některých dílčích částí a jejich identifikace na vlastním těle a modelu; Pojmenovávání některých vnitřních orgánů a jejich vizualizace na modelu; Změna těla v průběhu života	Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
Základní zásady zdravého životního stylu (hygiena, výživa, účinek pohybu a sportu, odpočinek, pobyt v přírodě); Faktory poškozující zdraví, návykové látky, preventivní programy	Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí; Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví aktivního pohybu a zdravé výživy

Bezpečné chování ve škole i mimo ni, elementární znalosti a návyky při pohybu v silničním provozu; Vybrané kritické situace v přírodě, doma, ve škole; Požární poplach	Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
Poznatky o bezpečnosti vedoucí k opatrnému a obezřetnému chování; Prosba o pomoc, nácvik vybraných situací v rolích;	Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

5.1.2 Dítě a jeho psychika

Psychologická oblast vzdělávání prostřednictvím svého obsahu cíleně podporuje duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvíjí jeho intelekt, řeč, poznávací procesy, city i vůli, vytváří jeho zdravé sebepojetí, dává prostor pro rozvoj kreativity a sebevyjádření, povzbuzuje k dalšímu rozvoji a učení. Tato oblast zahrnuje tři podoblasti.

- Jazyk a řeč

Učivo	Očekávané výstupy
	Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání
Dechová, hlasová a artikulační cvičení, oromotorická cvičení	Správně vyslovovat, ovládat dech, tempu i intonaci řeči
Cvičení pro rozvoj slovní zásoby, porozumění a správné aktivní užití konkrétních pojmů v řeči, pojmenovávání věcí a jevů, práce s autentickým i obrazovým materiálem a encyklopediemi; Vlastní jméno a příjmení, adresa bydliště, jména rodičů, sourozenců, učitelek, název školy	Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno; Učit se nová slova a aktivně je používat
Mluvní cvičení; Morfologická cvičení; Vyjadřování ve větách a jednoduchých souvětích, vyjádření vlastní myšlenky, popis situace, vlastního zážitku, události; Sledování příběhů a zachycení hlavní myšlenky; Vyprávění pohádek podle obrázkové osnovy, jednoduché převyprávění slyšeného příběhu či shlédnutého filmu, dovyprávění příběhu	Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách; Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
Poslechová činnost; Divadelní představení; Návštěva Knihovny Jiřího Mahena,	Sledovat a vyprávět příběh, pohádku, projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo,

prohlížení obrázkových knih; Seznámení se s cizími jazyky	film
Pravidla vedení rozhovoru, komunikace a její využívání ve společenském kontaktu (naslouchání druhým, vyčkání až druhý dokončí myšlenku, sledování obsahu i řečníka; Formulace otázky, odpověď na otázky; Komentář zážitku a aktivity, posouzení slyšeného; Sledování čteného či vyprávěného příběhu a jeho volná vlastní interpretace; Předání vzkazu	Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat; Porozumět slyšenému
Užívání řeči při běžném dorozumívání; Nonverbální komunikační prostředky; Gesta – jejich užití a porozumění a vhodné reakce na ně, udržení očního kontaktu; Pohybová improvizace řeči	Domluvit se slovy i gesty, improvizovat
Popletené obrázky, absurdity, rozlišení nereálných situací; Jednoduché vtipy a hádanky	Chápat slovní vtip a humor
Rozpoznání a vyhledávání slov, která se rýmují; Doplňování slov do rýmu	Utvořit jednoduchý rým
Hry se slovy, protiklady, vyhledávání homonym podle obrázkového materiálu, slova stejného a podobného významu	Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
Říkanek, písničky, pohádky a jejich reprodukce; Jednoduchá dramatizace	Učit se z paměti krátké texty
Cvičení sluchové analýzy a syntézy (rozklad a sklad slov ze slabik a hlásek); Vyčlenění počáteční a koncové hlásky slova; Cvičení sluchové diferenciaci, rozlišování krátké a dlouhé samohlásky, rozlišování podobně znějících slov	Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
Jednoduché piktogramy a jejich význam, grafické znaky s abstraktní podobou (číslíčky, písmena, orientační a dopravní značky); Označení nebezpečí, rozlišení směru, první a poslední ve skupině; Ilustrace, obrazy, sochy a jejich význam; Napodobování písmen a číslic	Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
Diferenciační zrková cvičení, vyhledávání znaků	Sledovat očima zleva doprava
Písmena velké tiskací abecedy, číslice	Poznat některá písmena a číslice

Vlastní jméno popř. jeho zápis	Poznat napsané své jméno
--------------------------------	--------------------------

- Poznávací schopnosti

Učivo	Očekávané výstupy
	Pozornost, soustředěnost, paměť
Registrace změn v blízkém okolí; Rozlišení zvuků a známých melodií, rozlišení a napodobení rytmu; Sluchová diferenciaci slov, slabik a hlásek; Rozlišení tvarů předmětů, geometrických tvarů, základních a složených barev, odstínů barev a dalších vlastností a znaků objektu; Reakce na světelné a akustické signály; Rozpoznání detailů a jejich odlišností, analytické a syntetické zrakové činnosti, labyrinty, puzzle; Rozpoznávání podstatných a nepodstatných znaků předmětů, osob a zvířat; Rozlišování chutí, vůní a zápachu; Hmatová diferenciaci předmětu – tvar, materiál, počet, velikost;	Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů; Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího); Zaměřovat se na to co je z poznávacího hlediska důležité
Poslechové činnosti; Herní a pracovní činnosti s důrazem na jejich dokončení, řízená činnost; Jednoduché pokyny a povely; Memorace krátkých textů a jejich reprodukce; Paměťové hry, zrakové, sluchové i pohybové, postřehová cvičení	Záměrně se soustředit a udržet pozornost; Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení; Učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
	Tvořivost, vynalézavost, fantazie
Konstruktivní, výtvarné, hudební, pohybové a dramatické činnosti a hry; Spontánní tvorba a její komentář; Výtvarné experimenty; Výzdoba třídy	Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
	Časoprostorová orientace
Vnímání a rozlišování prostorových vztahů na vlastním těle, v řadě, na obrázku a v prostoru s oporou (dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízký, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů); Orientace v prostoru podle slovních	Chápat prostorové, elementární a časové pojmy; Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

pokynů; Části dne, roční období a jejich typické znaky, jednoduchá časová posloupnost	
	Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace
Geometrické tvary; Základní pojmy označující velikost; Základní pojmy označující hmotnost; Uspořádání předmětů a třídění předmětů podle kritérií; Číselná řada do 10, číslo jako počet prvků; Posuzování početnosti dvou souborů; Vyhledávání společných a rozdílných znaků, porovnávání, řešení labyrintů, rébusů a hádanek	Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat; Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
	Řešení problémů, učení
Hledání dalších možností řešení, doptávání se po pojmech a podstatách věcí a jevů; Slovní, výtvarné a technické zpracování vlastních nápadů; Řešení problémových situací cestou pokus – omyl; Výběr z možných řešení; Samostatné i skupinové řešení jednoduchých problémů; Práce podle návodu a instrukce; Vyhledávání informací, práce s atlasy, encyklopediemi a obrázkovými knihami; Verbalizace myšlenkových pochodů, „přemýšlení nahlas“; Experiment, rozlišení hry a povinnosti; Jednoduché ovládání digitálních technologií (tablet)	Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně; Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným; Vnímat že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení; Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí; Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

- Sebepojetí, city, vůle

Učivo	Očekávané výstupy
	Sebevědomí a sebeuplatnění
Spontánní a řízená hra a aktivita; Skupinová hra a práce a její pravidla; Pravidla bezpečného chování; Samostatné řešení úkolů, respekt k autoritě; Vlastní výběr a rozhodování o svých činnostech; Obhajoba vlastního názoru; Role ve hře a její přijetí; Žádost o radu a pomoc; Dramatizace sociálních rolí	Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory; Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je, vyjadřovat souhlas či nesouhlas, umět říci ne v konkrétní situaci; Podílet se na organizaci hry a činnosti; Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

	Sebeovládání a přizpůsobivost
Pravidla společenského chování, pravidla třídy; Rozlišování emocí a nálad a jejich projevů; Odhad vlastních možností; Sebehodnocení a hodnocení druhých, přijetí neúspěchu; Skupinová práce a spolupráce; Adaptace na změny situací	Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad včetně jejich neverbálních projevů; Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování; Uvědomovat si svoje možnosti a limity; Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
Úkolová činnost; Činnost podle pokynů a instrukcí; Situační učení, dramatizace; Emoce, jejich prožívání, rozlišování a regulace; Slovní, výtvarné, pohybové a dramatické vyjádření prožívání, hudební, pohybová a dramatická improvizace; Tréning vytrvalosti	Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení; Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky; Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování; Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním; Zachycovat a vyjadřovat své prožitky

5.1.3 Dítě a ten druhý

Interpersonální oblast vzdělávání se zaměřuje na podporu utváření společenských vztahů dítěte s jinými dětmi a dospělými, na obohacování vzájemné komunikace a podporuje pozitivní prožívání vztahů.

Učivo	Očekávané výstupy
	Komunikace s dospělým
Pravidla společenského styku – pozdrav, omluva, prosba o pomoc, poděkování; Rozlišování vykání a tykání; Kooperace s dospělým	Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat vhodným způsobem, respektovat ho
	Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
Pravidla komunikace a společenského styku, pravidla třídy, dialog; Vyjadřování vlastního názoru a představy, vyjednávání; Volná a řízená hra, kooperace, dodržování pravidel	Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem; Spolupracovat s ostatními
	Sociabilita
Vnímání a obhajování vlastních potřeb a přání; Vnímání potřeb druhého a vhodná reakce na ně;	Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je; Uplatňovat své individuální potřeby, přání

Chápání odlišnosti každého jedince; Vztahy mezi lidmi; Žádost o pomoc, nabídka pomoci	a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou; Respektovat potřeby jiného dítěte; Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
Chování v krizových situacích; Dramatizace sociálních rolí; Komunikační pravidla	Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc; Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.; Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

5.1.4 Dítě a společnost

Sociálně-kulturní oblast vzdělávání uvádí dítě prostřednictvím vzdělávací nabídky do společenství ostatních lidí a pravidel vzájemného soužití. Umožňuje dětem nabývání společenských, kulturních i duchovních hodnot, upevňuje v dětech žádoucí návyky a postoje.

Učivo	Očekávané výstupy
	Společenská pravidla a návyky
Základní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování, komunikační pravidla, žádost o pomoc, uposlechnutí pokynu; Pozitivní a negativní vlastnosti člověka a jejich rozlišování; Dramatizace sociálních rolí; Chování v krizových situacích	Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi; Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat; Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
	Zařazení do třídy/do skupiny
Role dítěte, školáka, role v herní skupině; Adaptace na školní prostředí; Pravidla chování ve třídě; Spolupráce a kooperace; Vnímání a respekt individuální odlišností; Kamarádské vztahy	Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat; Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti; Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
	Kultura, umění
Vnímání a posuzování umělecké produkce, vyjádření a zhodnocení vlastního prožitku;	Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky; Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a

Pravidla společenského chování v kulturních místech, divadelní představení, exkurze, tematická vycházka; Vlastní výtvarné vyjádření reality i fantazie; Zpěv, rytmické a hudebně pohybové činnosti	vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik; Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
--	--

5.1.5 Dítě a svět

Environmentální vzdělávací oblast spoluzakládá u dítěte elementární povědomí o okolním světě, životním prostředí a vlivu člověka na něj. Pomáhá vytvářet základy postoju odpovědnosti k životnímu prostředí.

Učivo	Očekávané výstupy
	Poznatky, sociální informovanost
Vesmír a planeta Země; Živá a neživá příroda, přírodní společenstva; Životní prostředí; Můj domov, naše vlast, naše město; Škola a její blízké okolí; Lidské činnosti, technické prostředky, nástroje a nářadí; Zvyky a tradice; Multikultura	Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí; Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi; Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte; Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
	Adaptabilita ke změnám
Změny v okolním prostředí, změny v přírodě; Změny počasí a adaptace na ně; Proměny těla v průběhu života; Rodinné oslavy	Všímat si změn a dění v nejbližším okolí; Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
	Vztah k životnímu prostředí
Člověk a příroda, vztah k přírodě; Nebezpečí v přírodě, pravidla chování v přírodě; Životní prostředí a jeho význam, vzájemné ovlivňování, zdraví; Životní prostředí a péče o něj – pořádek a čistota, třídění odpadu, péče o rostliny, ochrana přírody; Hospodaření s materiály a péče o věci denní potřeby	Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem; Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.; Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a která je mohou poškozovat; Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují

	vlastní zdraví i životní prostředí; Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí; Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
--	---

5.2 Metody a formy práce

Metody a formy práce vycházejí ze specifických požadavků a potřeb dětí zařazených v přípravné třídě. Činnosti jsou zaměřeny mimo jiné tak, aby vycházely ze závěrů doporučení školského poradenského zařízení a stimulovaly dítě v uvedených oblastech. Konkrétní činnosti a úkoly jsou dětem předkládány tak, aby byly srozumitelné a snadno realizovatelné. Důležitý je motivační charakter a hravá forma aktivit. Děti jsou aktivně zapojovány a motivovány k účasti na všech činnostech. Pokud se do činnosti z různých důvodů nechtějí zapojit, mají možnost si zvolit z nabídky jiných aktivit, s ohledem na zachování tématu. Prostředí třídy je vybaveno řadou didaktických pomůcek pro rozvoj dovedností v jednotlivých oblastech.

Vzdělávání je uskutečňováno po celou dobu denního programu a probíhá formou spontánních i řízených aktivit. V průběhu dne se střídají individuální i skupinové formy práce. Děti se učí spolupráci se spolužáky ve třídě i s dalšími žáky školy v průběhu vybraných mezitřídních projektů a aktivit a ve školní družině.

5.3 Evaluace

Autoevaluační proces v přípravné třídě je veden průběžně, mapuje vhodnost rozvržení vzdělávací nabídky a její realizace. Evaluace přispívá ke zlepšování podmínek vzdělávacího procesu.

V průběhu celého školního roku a zejména v pololetí a na závěr roku provádí třídní učitel hodnocení a kontrolu výsledků své práce a práce dětí. Sleduje individuální pokroky dítěte, a vyhodnocuje tak účinnost vzdělávacího programu.

Děti jsou v průběhu roku vedeny k sebehodnocení, učí se tak zodpovědnosti k sobě a svým povinnostem. Pomocí portfolií společně vyhodnocujeme pokroky, úspěchy nebo oblasti, které je třeba více stimulovat a rozvíjet.

V rámci hodnocení získají děti v I. pololetí slovní hodnocení a na konci školního roku pochvalný list a slovní hodnocení. Tento způsob hodnocení má motivační charakter a dává dětem, rodičům i učiteli zpětnou vazbu. Hodnocení je vedeno formou komentáře k úspěchům a dovednostem, které si dítě již osvojilo nebo oblastem, které je třeba dále posilovat.

Přílohy k ŠVP pro přípravnou třídu:

- 1. Záznamový arch pro dítě v přípravné třídě**
- 2. Pokyny, kdy a jak arch používat**

Příloha č. 1

Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě

(podklad pro cílenou podporu vzdělávacích pokroků dítěte z pohledu jeho školní způsobilosti)

Jméno dítěte: Datum narození:

Data jednotlivých záznamů:

Jméno učitelky:

Dítě **navštěvovalo** – **nenavštěvovalo** mateřskou školu. Dítě **má** – **nemá** odloženou školní docházku.

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

- 1 – dosud nezvládá (má vážnější obtíže)
- 2 – zvládá s vynaložením maximálního úsilí
- 3 – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)
- 4 – zvládá spolehlivě, bezpečně
- N – není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)

1. Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>I. pololetí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>Poznámky</i>
Je dostatečně fyzicky vyspělé			
Jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)			
Samostatně se obléká			
Je samostatné při jídle			
Je samostatné při zvládání pravidelných denních úkonů osobní hygieny			
Udrhuje kolem sebe pořádek (je schopné samostatně připravit či uklidit pomůcky, srovnat hračky apod.)			

Dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od sušenky, nalije si nápoj, utře rozlitý čaj, zalije květiny ...)			
Dokáže se postarat o své věci			

2. Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>1. pololetí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>Poznámky</i>
Vyzná se ve svém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky...)			
Rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)			
Ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně			
S pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí			
Dovede vyřídit jednoduchý vzkaz			
Dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje			
Odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje			

3. Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>1. pololetí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>Poznámky</i>
Zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)			
Vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas			
Projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách			

Reaguje přiměřeně na drobný neúspěch			
Dovede odložit přání na pozdější dobu			
Dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci			

4. Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků, komunikace, spolupráce, kooperace s vrstevníky)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>1. pololetí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>Poznámky</i>
Uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)			
Dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte			
Dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor			
Dokáže vyjednávat a dohodnout se			
Dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či naopak nezúčastnění se			
Komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi			
Při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem			
Pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit			

5. Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, úroveň komunikace

<i>Sledovaný jev</i>	<i>1. pololetí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>Poznámky</i>
Vyslovuje správně všechny hlásky			
Mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.			
Mluví gramaticky správně (tj. využívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)			
Rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí			
Má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů			

Rozumí pojům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (nad, pod, dole, nahoře, včera, dnes, později...)			
Užívá správně uvedených časoprostorových pojmů			
Zná bezpečně pojmosloví geometrických tvarů (kruh, čtverec...) a správně jich užívá			
Dokáže správně pojmenovat barvy			
Běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci si je jisté (nevyskytují se pravidelná nedorozumění)			

6. Lateralita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky

<i>Sledovaný jev</i>	<i>1. pololetí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>Poznámky</i>
Upřednostňuje užívání P či L ruky při kreslení či jiných při činnostech, kde se preference uplatňuje			
Je zručný při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí...)			
Tužku drží správně (špetkový úchop, uvolněné zápěstí)			
Dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popř. písmena)			

7. Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>1. pololetí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>Poznámky</i>
Rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)			
Rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)			
Dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat ve slově dvě slabiky)			
Dokáže najít rozdíly na dvou obrázcích či ve dvou podobných slovech			
Dovede složit obrázek z několika tvarů a slovo z několika slabik			
Postřehne změny ve svém okolí			

8. Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy, řešení problémů)

<i>Sledovaný jev</i>	<i>1. pololetí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>Poznámky</i>
Dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.)			
Dovede třídit předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)			
Dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)			
Vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)			

Přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)			
--	--	--	--

9. Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

<i>Sledovaný jev</i>	<i>1. pololetí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>Poznámky</i>
Dovede soustředit pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.), neodbíhá od nich			
Soustředí se i na ty činnosti, které nejsou po ně aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)			
Dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat			

10. Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

<i>Sledovaný jev</i>	<i>1. pololetí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>Poznámky</i>
Dokáže přijmout úkol či povinnost			
Dokáže postupovat podle pokynů			
Zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení			
Dovede odlišit hru od systematické práce			
„Nechá“ se získat pro záměrné učení			
Neruší v práci ostatní			

Pracovní poznámky učitelky – závěry z jednotlivých etap hodnocení

Datum záznamu	Aktuální vzdělávací potřeby dítěte a závěry pro pedagogickou činnost v další etapě

Příloha č.2

Pokyny, kdy a jak arch používat.

Dítě, které absolvuje přípravnou třídu základní školy, by mělo být na takové úrovni svého rozvoje a učení, aby bylo způsobilé zvládat s uspokojením život ve školním prostředí, dorozumět se v českém jazyce, bez vážnějších problémů zvládat školní práci a strukturované učení. V přípravné třídě je zapotřebí zaměřit se zejména na tyto oblasti a podporovat rozvoj dovedností, jejichž osvojení dítěti školní začátky usnadní.

Záznamový arch umožňuje sledovat **deset základních dovedností**. Jsou formulovány v podobě očekávaných výstupů, k nimž by vzdělávání v přípravné třídě mělo směřovat. Nejsou to výstupy povinné, ale pouze orientační, jichž každé dítě může dosahovat v jiné kvalitě či v jiné úrovni dokonalosti, dle svých osobních dispozic a možností. **Tyto výstupy jsou však určující pro pedagogické úsilí učitelky, která by se měla snažit poskytnout každému dítěti takovou podporu a pomoc, aby dosáhlo maxima svých individuálních možností.**

Záznamový arch může sloužit ke zjištění toho, na jaké úrovni rozvoje a učení je dítě při vstupu do přípravné třídy (můžeme jeho pomocí provést **základní vstupní diagnostiku dítěte** a spolehlivěji rozpoznat jeho konkrétní vzdělávací potřeby). V průběhu školního roku pak může sloužit učitelce k **postupnému sledování vzdělávacích pokroků dítěte** a ověřování toho, zda a v jaké míře si dítě sledované dovednosti osvojuje či nikoli. Dle zjištění pak učitelka v rámci individuálního vzdělávacího plánu upravuje vzdělávací nabídku.

Záznamový arch postačuje pro dva záznamy (I. a II. pololetí). Rubriku na **poznámky u jednotlivých dovedností** lze využít tehdy, má-li dítě v konkrétní dovednosti vážnější problémy a potřebuje-li výraznější intervenci. Tuto rubriku může učitelka využít také k upřesnění zápisu, popř. k uvedení jiných důležitých skutečností, které se zjištěním souvisejí.

Prostor pro **pracovní poznámky** (na poslední straně archu) učitelka využije pro závěry z jednotlivých etap, kdy hodnotí vzdělávací pokroky dítěte. Zapisuje zde konkrétní podněty pro pedagogickou práci do další etapy a zároveň zhodnotí i konkrétní pedagogická opatření, která byla uskutečněna (zda a nakolik byla či nebyla opatření či intervence účinná). Má tak možnost získávat **průběžně zpětnou vazbu** a podle toho pak plánovat, usměrňovat či korigovat svoje další vzdělávací kroky.

Při práci s archem zapisujeme v příslušném sloupci k jednotlivým dovednostem, na jaké úrovni ji dítě zvládá.

Hodnotíme podle stupnice 1 – 4. Pokud nemáme dostatek podnětů k tomu, abychom úroveň určité dovednosti zhodnotili, zapíšeme **N** (např. u dítěte, které se dostatečně neprojevuje, dosud mluví špatně česky apod.). V další etapě se pak pokusíme skutečnost zjistit a údaj doplnit.